

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

ASTRONOMICVM

ENVNCTIAT DVODECIMVM

Verum Solis locum omni temporis momento sine calculis & labore perquirere.

FIGVRAE PRAESENTIS imago à præcedentibus diuersa est. In hac enim & epiciclum & annos in rota M, sicut in superioribus habitum est, defyderari cernis. Vnius præterea fili è centro A emisit vsu tantummodo exigi. Paucis ergo Solis cursum scitu ro, tempus quodcumq; libet definiatur. quod si Saluatoris aduentu posterior est, illius minor centenarius, statim hic è tabula discatur, radice eiusdem medii motus excerpta, residua annorum summa, cõpletorq; non neglecta. Si vero Christo prius fuerit tempus, centenarius proposito numero maior eligendus est, & ab eo propositum demendum, relictis ex subtractione numeris, qui anni residui vocatur, referuatis, radice pariter medii motus ex tabula, quæ inscribitur ANTE CHRISTVM, notata. Radicem vbi habueris, siue ante, siue post Christum inscriptam, tabulam secundam, cui nomen est, ANNI RESIDVI vltra centenarium &c. intra, in qua residuum quærenti, ad dextram minuta & secunda, vel alterum ex iis occurrit, cum M litera vel A sub inde adiuncta, quarum M minuenda, A addenda, tot minuta & secunda radici docet. Adiectis adiciendis vel demptis demendis, radix æqua ta dicitur, quæ in Zodiaco requisita, cum ostensore M signabitur. In limbo post, circuli inferioris mensuram, diem, & horam & q; si potes, reperta, cum filo exprime, filoq; rursus M indicem subiunge. Rota sic firmata, ostensorem P ad Solis augem, prius per 4 enuctiati manifestatâ ducito, ibidem cõtracti indicis cû circulo G H I, punctumq; ex aduerso in circulo K L M, situm obseruato. Punctus siquidem ille, Solis argumentum, quod ab auge vsq; ad illum, in superiori rotula numeratur, solisq; locum in deferente apperit. Filum vero ex centro A puncto impositum huic puncto, verum locum Solis in Zodiaco designat. Prædicta vt actum nobis est assidue, adhuc manifestiori traditione, & ea trifaria prosequemur.

Exempli CAROLI Imperatoris.

¶ **CAROLI** Quinti tempus æquatm 1500 anni, 23 dies Februarii, 16 horæ, 20 min. cum sint, radix medii motus super centenarium 1400, sub titulo post Christum videnda, quæ 59 gr 18 m 34 habet. Demptis postea 1400 ab annis propositis completis, id est, 1499, supersunt 99 anni, 23 dies Februarii &c. Anni deinde 99 in tabula, quæ inscribitur ANNI RESIDVI &c. repetantur, quibus repetitis adherere vides M 0 Z 44 cum nota M, quæ subtrahenda totidem à radice motus medij admonet. Vnde 59 gr 18 m 33 resultant, quæ sunt radix certificata ad annum 1499. Illam autem in zodiaco quæsitam radicem, cum indice M signabis, die mensis horaq; & minuto (si fieri potest) acceptis. Filum deinceps A per ea extendatur, ostensorq; rursus sub idem ducatur, & prorin' in zodiaco, motum Solis medium, Sig, scz 11 gr 12 m 27 à filo exprimi videbis. Ostensorem aut P ad augem Solis, superius quarto enucti ato repertam, gr videlicet 1 m 11 s pones, circuliq; G H I & indicis M contingentiam obseruabis, ab illa enim in circulum K L M promouens per lineam, locum Solis in eccentrico offendis. Iam ab auge vsq; in præsentem O locum numerans 8 gr 16 m offeruntur, quæ & Centrum & Argumentum Solis appellari possunt. Vltimo filum A per punctum illud argumenti transiens, in zodiaco verum locum Solis, qui est 14 gr 23 m X, representat.

Exempli Regis FERDINANDI.

¶ Tempus **FERDINANDI** Regis æquatū est, 1502 anni 9 dies Martii, horæ 21 mi 51. Radix centenarii 1500 facit 59 gr 19 m 18. In tabula residuorum annorū iuxta annos duos M 28 Z 41 cum litera M inueniuntur, quibus à radice media subtractis, supersunt Sig 9 gra. 18 mi. 49. Huic radici in Zodiaco acceptæ M indicem applica. Filum per 9 diem Martii 21 hor. 51 m extende, quod medium motum Solis, S 11 gr 26 m 45 in Zodiaco, ostensore M eidem filo substituto, demonstrat. Postremo P indicem augi Solis, quæ est gr 1 minu. 12 s admoendo, punctū argumenti, vt patuit non semel in circumferentia K L M require, quod Sig. 8 gr 25 mi 32 contingit. Traducto autem per ea filo, locum Solis verum, gra scz 28 mi 55 X, id q; intenderas, habebis.

Locus O qui fuerit obitū Alexandro Macedonūre

¶ **Alexandri** magni obitus ante Christum memoratur. Tabula temporum illum annis 311 diebus 93 fuisse ante Christi tempora docet. Centenarij numeri huius maior est 400. Radix medii motus Solis illi centenario conueniens Sig 9 gr 5 mi 21. Anni residui 88. quibus mi 38 scd 47 adici debent, vnde 59 gr 5 mi 59 subsultant. Illa in Zodiaco reperta, indice M notentur, filo quoq; per 29 diem Septē, tracto, M index rursus substituat. Nouissime aux Solis super 6 gr 20 mi II dirigatur, & iuxta regulam prædictam agenti, Sol in 2 gr 8 mi II tempore obitus Alexandri fuisse reperietur.

TABVLA MEDII MOTVS SOLIS		TABVLA SECVN SOLIS	
Centenarii annorum ante & post Christi aduentum.	Radices post Chri stum.	Radices ante Chri stum.	Anni residui & completi
Annus	S. G. M.	S. G. M.	M Z
Christi	9 8 17	9 8 17	1 14 2 M
100	9 9 1	9 7 33	2 28 41 M
200	9 9 46	9 6 49	3 43 2 M
300	9 10 30	9 6 5	b 4 1 46 A
400	9 11 14	9 5 21	5 12 35 M
500	9 11 58	9 4 37	6 26 56 M
600	9 12 42	9 3 53	b 7 41 16 M
700	9 13 26	9 3 9	8 3 32 A
800	9 14 10	9 2 25	9 10 49 M
900	9 14 54	9 1 41	10 25 10 M
1000	9 15 38	9 0 57	11 39 30 M
1100	9 16 22	9 0 12	b 12 5 17 A
1200	9 17 6	8 29 28	13 9 3 M
1300	9 17 50	8 28 44	14 23 24 M
1400	9 18 34	8 28 0	15 37 45 M
1500	9 19 19	8 27 16	b 16 7 3 A
1600	9 20 3	8 26 32	17 7 17 M
1700	9 20 47	8 25 48	18 21 38 M
1800	9 21 31	8 25 4	19 35 59 M
1900	9 22 15	8 24 20	b 20 8 49 A
2000	9 22 59	8 23 36	21 5 32 M
2100	9 23 43	8 22 52	22 19 52 M
2200	9 24 27	8 22 8	23 34 13 M
2300	9 25 11	8 21 23	b 24 10 35 A
2400	9 25 55	8 20 39	25 3 43 M
2500	9 26 39	8 19 55	26 18 6 M
2600	9 27 23	8 19 11	27 32 27 M
2700	9 28 8	8 18 27	b 28 12 21 A
2800	9 28 52	8 17 43	29 2 0 M
2900	9 29 36	8 16 59	30 16 21 M
3000	10 0 20	8 16 15	31 30 39 M
3100	10 1 4	8 15 31	b 32 14 6 A
3200	10 1 48	8 14 47	33 0 14 M
3300	10 2 32	8 14 3	34 14 35 M
3400	10 3 16	8 13 19	b 36 15 52 A
3500	10 4 0	8 12 34	37 1 32 A
3600	10 4 44	8 11 50	38 12 49 M
3700	10 5 28	8 11 6	39 27 10 M
3800	10 6 13	8 10 22	b 40 17 38 A
3900	10 6 57	8 9 38	41 3 17 A
4000	10 7 41	8 8 54	42 11 5 M
4100	10 8 25	8 8 10	43 25 24 M
4200	10 9 9	8 7 26	b 44 19 24 A
4300	10 9 53	8 6 42	45 5 3 A
4400	10 10 37	8 5 58	46 9 17 M
4500	10 11 21	8 5 14	47 23 38 M
4600	10 12 5	8 4 30	b 48 21 9 A
4700	10 12 49	8 3 45	49 6 50 A
4800	10 13 33	8 3 1	50 7 32 M
4900	10 14 17	8 2 17	
5000	10 15 1	8 1 33	
5100	10 15 45	8 0 49	
5200	10 16 30	8 0 5	
5300	10 17 14	7 29 21	
5400	10 17 58	7 28 37	
5500	10 18 42	7 27 53	
5600	10 19 26	7 27 9	
5700	10 20 10	7 26 25	
5800	10 20 54	7 25 41	
5900	10 21 38	7 24 57	
6000	10 22 22	7 24 12	
6100	10 23 6	7 23 28	
6200	10 23 50	7 22 44	
6300	10 24 34	7 22 0	
6400	10 25 19	7 21 16	
6500	10 26 3	7 20 32	
6600	10 26 47	7 19 48	
6700	10 27 31	7 19 4	
6800	10 28 15	7 18 20	
6900	10 28 59	7 17 36	
7000	10 29 43	7 16 51	

Minuta & Secunda graduum.

Minuta & Secunda graduum.